

Fer bo

En el llenguatge, ja se sap, no són d'aplicació les normes rígides i immutables de la lògica matemàtica. Hi regeix una altra mena de lògica, unes altres normes que els lingüistes i els gramàtics intenten de descobrir i de formular basant-se en l'observació i l'estudi dels fets. Molt sovint, però, no hi ha altre a fer que exposar aquests fets tal com són, i no és possible de proposar cap explicació que justifiqui les solucions divergents de dos casos aparentment anàlegs. Observem, així, que la locució verbal *fer bon temps* ha pogut reduir-se a *fer bo*, en què l'adjectiu *bo* té un valor absolut, mentre que la locució de sentit oposat, *fer mal temps*, no pot ésser objecte d'una reducció anàloga. Per què? No seria difícil, d'assajar una explicació: *bo* (o *bon*) és només adjectiu, mentre que *mal* és alhora adjectiu i substantiu (a més d'adverbi), o dit altrament, *mal* és el contrari de *bo* i de *bé*. Per tant, *fer mal temps* no hauria pogut reduir-se a *fer mal* perquè és una locució ocupada ja per un altre significat, "causar dany". Però aquesta explicació no seria sinó una hipòtesi ariscada. Notem que el

contrari de *fer mal* no és *fer bé*, sinó, més aviat, *fer el bé*, i que el contrari de *fer bé* és *fer malament*. D'altra banda, els casos de locucions amb dos o més significats diferents no són pas infreqüents.

El Diccionari de l'Enciclopèdia defineix correctament les expressions *bon temps* i *mal temps*: "temps suau, en què no fa fred, ni plou, ni fa vent" i "temps molest, sia per fred, per pluja o per qualsevol altre fenomen pertorbador de la calma atmosfèrica"; respectivament. Aquests són, efectivament, els significats autèntics de *bon temps* i *mal temps*, aquells amb què hem d'usar aquestes expressions tradicionals, fent abstracció de les preferències climatològiques i meteorològiques de cadascú. Qui adora el sol, qui es deleix per la pluja; qui és insensible a la calitja, qui estima sobretot un dia transparent; qui avorreix el vent, qui sap apreciar les qualitats dels núvols. Hi ha, a més, les raons objectives: l'agricultura, el turisme, els embassaments... No plou mai a gust de tothom, diu la cita. Podem dir, doncs, que fa un temps bo o dolent (per a tal o tal cosa), agradable, bonic, desagradable, convenient, etc., segons les nostres preferències o uns punts de vista determinats, però *fer bo* i *fer mal temps* tenen un significat consagrat per l'ús que no podem alterar.